

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

**СТАНДАРТ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»**

НП-03-17

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію практичної підготовки студентів**

**Дніпро
2017**

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Навчальним відділом ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖЕНО НАДАНО ЧИННОСТІ

Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Протокол № 12 від 28 червня 2017 року

Голова Вченої

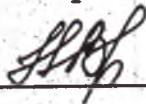

 В.І. Большаков

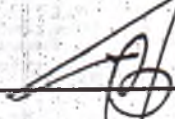
УВЕДЕНО В ПРАКТИКУ

РОЗРОБНИК СТАНДАРТУ

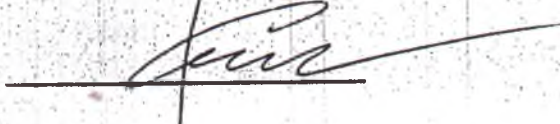
1. Верхоглядова Н.І. , доктор економічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

2. Трифонов І.В. , доктор технічних наук, професор, начальник
навчального відділу

3. Скібіда В.О. завідувач виробничої практики.

1. Загальні положення

Згідно з статтею Закону України «Про освіту» обов'язковим компонентом вищої освіти є практична підготовка студентів ДВНЗ ПДАБА, яка проводиться на оснащених відповідним чином базах академії, на передових сучасних підприємствах і організаціях різних галузей народного господарства, освіти, охорони здоров'я, культури, торгівлі і державного управління.

Програма практики студентів підготовлена згідно статутом ДВНЗ ПДАБА затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2017р №207.

В даному положенні розглядаються загальні питання організації та проведення підсумків практичної підготовки спеціалістів різних рівнів кваліфікації і спеціальностей навчання в академії.

2. Мета і зміст практичної підготовки

2.1. Метою практичної підготовки є оволодіння студентами сучасними методами і знаряддями праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності, формування у студентів, на базі одержаними ними у ПДАБА знань, професійних вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень на конкретній ділянці роботи в реальних ринкових умовах, виховання у майбутніх спеціалістів потреби систематично оновлення свої знання та творчо їх застосувати в практичній діяльності.

2.2. Відповідно до багатоступеневої системи вищої освіти практична підготовка передбачає неперервність практичного навчання при отриманні випускниками ПДАБА різних рівнів кваліфікацій: бакалавр, магістр.

2.3. В залежності від особливостей конкретної спеціальності чи спеціалізації студентів практична підготовка має різні напрямки які визначають навчальні плани ПДАБА: навчальна, виробнича, переддипломно-виробнича , науково-дослідна та інші види практик.

Під час практичної підготовки студенти набувають навичок і вмінь по відповідному напрямку спеціальності у поєднанні з закріпленням теоретичних знань одержаних у академії.

2.4. Перелік всіх видів практики для кожної спеціальності (або спеціалізації), їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються окремою дисципліною в навчальних програмах і планах ПДАБА.

Метою практичної підготовки на молодших курсах (1-2 курс) є ознайомлення студентів з специфікою майбутньої спеціальності, оволодіння студентами робітничою професією з числа масових спеціальностей галузі, підготовка до вивчення окремих профілюючих дисциплін навчального плану, закріплення знань з загально наукових і фундаментальних дисциплін.

2.5. Базами практичної підготовки студентів на молодших курсах використовуються навчально-виробничі та наукові підрозділи ПДАБА, дослідні господарства, полігони та підприємства, організації, установи з врахуванням можливостей надання студенту під час практики робітничих професій.

Метою заключної ланки практичної підготовки є переддипломно-виробнича практика студентів, яка проводиться перед виконанням дипломного проекту (роботи) і є безпосередньою практичною підготовкою до самостійної роботи, під час якої поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, збирається фактичний матеріал для виконання дипломного проекту (роботи).

2.6. Зміст практики визначається програмою, що розробляється кафедрою у відповідності з навчальним планом і яка повинна передбачити системність, неперервність і наступність практичної підготовки студентів. Ці вимоги поєднуються в наскрізній програмі практичної підготовки – основному навчально-методичному документі практики.

Зміст наскрізної програми повинен відповідати даному Положенню, наказам і листам Міністерства освіти і науки України щодо практичній підготовці студентів, навчальному плану спеціальності і кваліфікаційній характеристиці фахівців. На основі наскрізної програми розроблюються робочі програми відповідних видів практик, в яких конкретизуються їх цілі, завдання, зміст, порядок проходження практик з врахуванням особливостей баз практик.

Наскрізна і робочі програми практик розробляються кафедрами академії, які забезпечують практичну підготовку і затверджуються ректором академії.

Академія може розробляти, окрім наскрізної і робочих програм практики, інші методичні документи, які будуть сприяти досягненню високої якості практичної підготовки студентів.

3. Бази практичної підготовки

3.1. Практична підготовка студентів академії проводиться на базах практики, які повинні відповідати вимогам програм практик.

При наявності у ПДАБА державного, регіонального замовлень на підготовку спеціалістів перелік баз практик надають цим закладам відповідно державні органи України, які формували замовлення на спеціалістів і виконавчі органи місцевої ради. При підготовці спеціалістів за цільовими договорами з підприємствами, організаціями, установами бази практик передбачаються вказаними цільовими договорами.

При підготовці спеціалістів за замовлення фізичних осіб вони пропанують бази практики з врахуванням всіх вимог даного положення або бази практики забезпечує ПДАБА, що визначаються умовами контракту на підготовку спеціалістів.

3.2 Студенти іноземці можуть проходити практику в фірмах, які розташовані на території країни-замовника. Порядок організації та проходження практики за кордоном визначається «Положенням по підготовки та проведення виробничої практики за кордоном».

3.3. Студенти ПДАБА можуть за власною ініціативою вишукувати бази практик і пропонувати їх відповідним кафедрам, які остаточно вирішують доцільність використання цих баз.

3.4. З базами практик-підприємствами, організаціями, установами будь яких форм власності ПДАБА завчасно укладають договори на проведення практик за формою, визначеною в додатку № 1. Тривалість дії договорів узгоджуються договірними сторонами строком від одного до п'яти років. При відображенні в контрактах на навчання студентів питань практики окремі договори на практику можуть не укладатися.

3.5. У випадку, коли студенти самостійно з дозволу відповідних кафедр вибирають базу практики за межами міста Дніпро, укладають договір на проведення практики за формою приведеною в додатку № 2, в якому у пункті 1.9. зазначені обов'язки бази практики по компенсації витрат на проходження практики.

4. Організація і керівництво практичною підготовкою

4.1. Відповідність за організацію, проведення і контроль практичної підготовки покладається на ректора академії. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні кафедри. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням в академії здійснює завідувач практики, який підпорядкований проректору з навчальної роботи.

4.2. До керівництва практикою студентів залучаються викладачі кафедр.

4.3. Розрахунок навантаження викладачів за керівництво практикою здійснюється наступним чином:

4.3.1. Керівництво навчально. Практикою з перевіркою звіту та прийманням заліків – 6 годин за робочий день на групу (в навчальному тижні рахувати 5 робочих днів).

4.3.2. Керівництво виробничою практикою – 0,6 годин на одного студента на тиждень.

4.3.3. Керівництво практикою, що проводиться в індивідуальному порядку (переддипломна) – 1 година на одного студента на тиждень.

4.4. Керівник практики ПДАБА:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики і організовує, при необхідності, відповідні заходи до прибуття студентів-практикантів;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, видача студентам-практикантам необхідних документів (направлення додаток № 3, програма, щоденник, повідомлення додаток № 4, індивідуальне завдання, тема курсового і дипломного проекту (роботи), методичні рекомендації чи інші, перелік яких встановлює академія;
- повідомляє студентам прийняту на кафедрі систему звітності по практиці, представлення письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, вигляду оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовка доповіді, повідомлення, виступу і ін.;
- у контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість проходження практики студентами у відповідності з програмою практики;
- контролює забезпечення базою практики нормальних умов практиці і побуту студентів та проведення з студентами обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення табеля відвідування бази практики студентами;
- в складі комісії приймає заліки по практиці;
- подає завідувачу кафедрою письмовий звіт про проведення практики з зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практичної підготовки студентів.

4.5. Розподіл студентів на бази практик проводиться Придніпровською державною академією будівництва та архітектури.

4.6. Для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, академія може передбачити практичну підготовку тривалістю до одного місяця в разі невідповідності профілю роботи студентів в обраній у ПДАБА.

4.7. База практики в особі їх перших керівників разом з академією несуть відповідальність за організацію, якість і результати практичної підготовки студентів.

4.8. У повному обсязі обов'язки баз практики, обов'язки призначених ними безпосередніх керівників практик студентів фіксуються у окремих розділах договорів на проведення практики.

4.9. Студенти академії при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати у керівника практики від академії та оформити всі необхідні документи;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, які передбачені програмою практики і вказівками керівників практики;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу згідно з діючими нормами і виконання правил внутрішнього трудового розпорядку;
- своєчасно здати запис з практики.

5. Матеріальне забезпечення практики

5.1. Фінансування практики студентів здійснюється в межах витрат, які передбачені фінансовим планом ПДАБА.

5.2. Джерела фінансування практики студентів ПДАБА визначаються формою замовлення на підготовку фахівців або регіональні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників–спеціалістів або кошти фізичних осіб.

Суб'єкти–замовники спеціалістів перераховують академії кошти на практику студентів у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів (з урахуванням інфляційних процесів).

5.3. Витрати на практику студентів академії є складовою частиною у загальних витратах на підготовку фахівців. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом–калькуляцією, що розробляє академія і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень.

Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосередньо керівника практики;

- разові витрати на організацію і підведення підсумків практики (укладення договору, проведення інструктажів, вибір місця практики та інше);

- витрати на матеріальне забезпечення практики (використання ЕОМ, розмноження роботи, придбання матеріалів і канцприладдя, експлуатація обладнання та інше).

- оплата консультацій, екскурсій та інших одноразових загальних заходів, які можуть проводитися спеціалістами без практики та інше.

5.4. Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати, за студентами зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

5.5. Студентам останніх курсів ПДАБА які навчаються без відриву від виробництва і відповідно з рішенням кафедри (предметних, циклових комісій) направляються для проходження практики, керівники підприємств, організацій і установу всіх форм власності надають додаткову місячну відпустку без збереження заробітної плати на підставі довідок академії про строк практичної підготовки.

5.6. Усім студентам–практикантам на період практики, що проводиться за межами місця знаходження вищих навчальних закладів, сплачуються добові за рахунок витрат на практичну підготовку у розмірах, встановлених чинним законодавством. При цьому враховується час знаходження в дорозі до бази практики і назад.

5.7. Проїзд студентів залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця знаходження баз практики і назад сплачується за рахунок витрат на практику. Проїзд до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км) транспортом сплачується студентами за свій рахунок.

5.8. Проживання студентів-практикантів у гуртожитках баз практик або в орендованих для цього житлових приміщеннях сплачується вищим навчальним закладом за рахунок витрат на практику, у розмірах, передбачених чинним законодавством. Проживання студентів-практикантів у гуртожитках навчальних закладів інших міст (за договорами між навчальними закладами про взаємний обмін місцями у гуртожитках) сплачується студентами за свій рахунок за нормами, встановленими для цих гуртожитків.

5.9. Оплата відряджень, викладачам академії (керівникам практики студентів) здійснюється згідно з чинним законодавством.

5.10. Пункти 5.6., 5.7., 5.8., 5.9. не стосуються студентів, які проходять практику за договорами, що приведені в додатку № 2.

5.11. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практик, не обумовлені в даному По-

ложенні, встановлюються самостійно навчальними закладами відповідно до навчальних планів та фінансування.

5.12. Навчальні заклади, за необхідністю, можуть розробляти і затверджувати на підставі цього Положення інструкції, які враховують особливості навчання з конкретної спеціальності чи спеціалізації.

6. Підведення підсумків практичної підготовки

6.1. По закінченню терміну практичної підготовки студенти звітуються про виконання програм і індивідуального завдання. Письмовий звіт студента, підписаний безпосереднім керівником від бази практики, разом з іншими документами подається на рецензування керівнику практики від академії.

Звіт повинен відображати відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуальне завдання, мати розділи охорони праці і дозвілля, висновки і пропозиції, перелік використаної літератури та інші розділи. Оформляються звіт згідно з вимогами, які встановлює академія з обов'язковим врахуванням ЄСКД.

6.2. Звіт по практиці захищається студентом з диференційованою оцінкою у комісії, яка призначена завідуючим кафедрою. В склад комісії входять керівники практики від Придніпровської державної академії будівництва та архітектури і, по можливості, від бази практик, викладачі кафедри, які вели перед практиками спеціальні дисципліни.

Комісія приймає захист звітів у студентів на базах практик або у ПДАБА на протязі перших 10 днів семестру, який починається після практики. Оцінка по практичній підготовці фіксується в заліково-екзаменаційній відомості і вноситься в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

6.3. Оцінка студента по практичній підготовці враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії разом з оцінками наступної екзаменаційної сесії, після практики.

6.4. Студенти, які не виконали програму практичної підготовки, або отримали негативну оцінку при захисті звіту в комісії, відраховуються з академії. Повторний захист звіту по практиці забороняється. Студенту може бути надано право виконати практику повторно при умовах, які визначає Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

6.5. Загальні підсумки практичної підготовки підводяться на Вченій раді академії та на радах факультетів не менше одного разу на протязі навчального року.